

Ο ΙΩΒ ΚΑΤΑ ΤΟ ΕΒΡΑΪΚΟΝ *)

ΠΑΡΑΦΡΑΣΙΣ ΤΟΥ ΙΩΒ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Μ'.¹

- 1 Καὶ ἀποτεινόμενος πρὸς τὸν Ἰὼβ εἶπεν ὁ Κύριος.
- 2 Μήπως ἔννοεῖ ὁ ἔλεγκτῆς τὰ διαδικασθῆ πρὸς τὸν ὕψιστον ;
Τότε ἔχει ὁ ἀποτολμῶν ἔλεγχον τοῦ Θεοῦ νὰ ἀπαντήσῃ πρὸς τὰ λεχθέντα.
- 3 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰὼβ τῷ Κυρίῳ εἶπεν.
- 4 Ἰδοὺ εἶμαι μικρὸς καὶ εὐτελής· τί θὰ σοὶ ἀπαντήσω ;
ἔχω ἐπιθέσει τὴν χεῖρά μου ἐπὶ τοῦ στόματός μου.
- 5 Ἄπαξ ὁμιλήσας, δὲν θὰ ἀπαντήσω πλέον,
ἐκ δευτέρου δὲ λαλήσας, δὲν θὰ ἐπιπροσθέσω τι ἄλλο.
- 6 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Κύριος τῷ Ἰὼβ ἐκ μέσου τῆς θυέλλης εἶπε.
- 7 Ζῶσαι ἤδη ὡς ἀνὴρ τὴν ὀρφύν σου καὶ ἔσο ἕτοιμος
ἵνα ἔρωτήσω σε, διαφωτίσης δέ με σύ.
- 8 Προβαίνεις λοιπὸν ἕως ἐκεῖ, νὰ καταρτίψῃς τὴν ἐμὴν κρῖσιν,
νὰ ἐνοχοποιήσῃς ἐμέ, ὅπως δικαιώσῃς σεαυτόν ;
- 9 Ἔχεις μήπως βραχίονα, οἷον ὁ Θεός,
καὶ βροντοποιεῖς, ὡς ἐκεῖνος, διὰ τῆς φωνῆς σου ;
- 10 Ὑψος τότε καὶ μεγαλειότητα περιβαλοῦ ὡς κόσμον,
καὶ ἔνδυσαι δόξαν καὶ μεγαλοπρέπειαν.
- 11 Ἔκχεε τοὺς κρουνοὺς τῆς ὀργῆς σου,
καὶ πρὸς πάντα ἐπαιρόμενον ἀφορῶν ταπεινώσον αὐτόν.
- 12 Βλέπε πάντα ἐπαιρόμενον, κατὰσειλον αὐτόν,
καὶ τοὺς ἄσεβεῖς ἀνάτρεψον παραχρῆμα.
- 13 Ἐπὶ τὸ αὐτὸ κατάχασσον πάντας καὶ κάλυψον γῆ,
τὰ δὲ πρόσωπα αὐτῶν ἔγκλεισον ἐν τῇ χώρᾳ τῆς ἀορασίας.
- 14 Θὰ ἔχῃς τότε καὶ παρ' ἐμοῦ τὴν ὁμολογίαν,
ὅτι ἀνύει σου ἡ δεξιὰ καὶ δύναται νὰ σὲ σώσῃ.

* Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου τεύχους σελ. 63.

1. Καὶ τὸ κεφάλαιον τοῦτο, ὅπως καὶ τὸ ἐπόμενον (ΜΑ'), εἶναι συνέχεια τοῦ αὐτοῦ, ἀπὸ κεφαλ. 38,1 ἀρξαμένου καὶ ἀπ' εὐθείας πρὸς τὸν Ἰὼβ ἀποτεινομένου λόγου τοῦ Θεοῦ, διακόπτεται δὲ ὑπὸ ὀλιγοστοίχου πρώτης ἀπαντήσεως τοῦ Ἰὼβ (40,4—5).

- 15 Ἴδου τὸ *Βεεμώθ*,¹ ὅπερ ὁμοῦ μετὰ σοῦ ἐποίησα,
εἶναι χορτοφάγον ὡς ὁ βοῦς.
- 16 Ἴδου ἡ ὄρη αὐτοῦ εἶναι ἐν τῇ ὀσφυϊ αὐτοῦ,
ἡ δὲ ἰσχὺς αὐτοῦ ἐν τοῖς μυῶσι τῆς κοιλίας αὐτοῦ.
- 17 *Κάμπτι* τὴν οὐρὰν αὐτοῦ ὡς κέδρον,
οἱ δὲ τένοντες τῶν μηρῶν αὐτοῦ εἶναι συμπαγεῖς.
- 18 Τὰ ὀστέα αὐτοῦ εἶναι τὰ μὲν ὡς σωλῆνες χάλκιοι,
τὰ δὲ ὡς μοχλοὶ σιδηροῖ.
- 19 Πρωταῦσε ἐν τῆς ἀριστουργήμασι τοῦ Θεοῦ.
ὁ ποιήσας αὐτὸ προσήνεγκεν αὐτῷ ὃ ἔχει *δρέπανον*²
- 20 Διὰ τοῦτο, διότι οἱ βουνοὶ παρέχουσιν αὐτῷ τὴν τροφήν,
ἐν οἷς τόποις καὶ πᾶν ἄλλο ζῷον τοῦ ἀγροῦ βόσκει γελῶν.
- 21 Κοιτάζεται ὑπὸ δένδρα εὐσκια
ἐν κολάμου καὶ τέλματος σκεύη καὶ ἀποκρυφῆ.
- 22 Ἐπισκιάζουσιν αὐτὸ τοῦ λωτοῦ οἱ κλώνες
καὶ τοῦ ῥύακος αἱ ἱεῖαι.
- 23 Ἴδου ὁ ποταμὸς ὑπερκαχεῖλιζει, ἀλλ' ἐκεῖνο μένει ἀτάρακτον
ἔχει αὐτοπεποίθησιν καὶ τοῦ Ἰορδάνου ἡ ὄρη ἐὰν προσβάλη τὸ στόμα
[αὐτοῦ.
- 24 Ἄναφανδόν, κατὰ πρόσωπον προσβλέπων, δύναται τις νὰ συλλάβῃ αὐτό;
Μετὰ δόλου, ἐν βρόχοις παγιδεύων, θὰ δυνηθῇ τι νὰ διατρήσῃ τὴν
[ῥίνα αὐτοῦ;
- 25 Θὰ δυνηθῆς δι' ἀγκίστρου νὰ ἀνασύρῃς τὸν *Λευιάθαν*³,
καὶ δι' ὄρης καθειμένης νὰ συγκρατήσῃς αὐτοῦ τὴν γλώσσαν;
- 26 Θὰ δυνηθῆς νὰ ἐπιθέσῃς σπαρτίον (σχοινίον) ἐπὶ τῆς ῥινὸς αὐτοῦ,
καὶ διὰ κρίκου νὰ διατρήσῃς τὴν σιαγόνα αὐτοῦ;
- 27 Θὰ ἀψευθύνῃ σοι δεήσεις πολλὰς,
ἢ θὰ σοὶ εἴπῃ λόγους μαλακοῦ;
- 28 Θὰ συνθηκολογήσῃ μετὰ σοῦ,

1. Τὸ ἐν τούτῳ (στich. 15—21) περιγραφόμενον *μεγαθήριον* δύναται μὲν νὰ ἐκληφθῆ καὶ ὡς Ἐλέφας, μᾶλλον ὅμως φαίνεται ὅτι εἶναι ὁ *ἱπποπόταμος*, ἀμφίβιον ζῷον, ἐκ τοῦ γένους τῶν βουῶν, γνωστὰ ἐν Αἰγύπτῳ ὡς *rehemase*.

2. Πρὸς *ἀρσπην* ἢ *δρέπανον* παραβάλλονται οἱ προέχοντες μεγάλοι πρόσθιοι ὀδόντες τοῦ ζῷου, οἱ *τομεῖς*, ὧς τι θεριστήριον ὄργανον, χρησιμὸν μόνον πρὸς πορισμὸν τῆς τροφῆς ἀπὸ τοῦ φυτικοῦ βασιλείου, ὃχι δὲ βλαπτικὸν τῶν ἄλλων ζῷων, μεθ' ὧν ἡμερον αὐτό, συμβόσκει ἐν πλήρει εἰρήνῃ (στich 20—22).

3. Ἐνταῦθα ὑπὸ τὸν *Λευιάθαν* προφανῶς νοητέος ὁ φοβερός *κροκόδειλος* 40,25—41,26.

καὶ θὰ λάβῃς αὐτὸν δοῦλον διὰ βίου.

- 29 Θὰ παίξῃς μετ' αὐτοῦ ὡς μετὰ στρουθίου,
καὶ ὡς ἄθουρμα θὰ προσδένης αὐτὸ πρὸς τὰς παιδίσκας σου;
- 30 Θὰ διαπραγματευθῶσιν ἐπ' αὐτοῦ οἱ συνέταιροι (ἀλιεῖς),
θὰ μοιράσωσιν αὐτὸν (ὡς ἐμπόρευμα) μεταξὺ Χανααίων (Φοινίκων,
[ἐμπόρων]);
- 31 Θὰ δυνηθῆς νὰ ἐμπλήσῃς τὸ δέγμα αὐτοῦ ἀκανθῶν (ἄξων βελῶν),
καὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ ἰχθυοκέντρων;
- 32 Τὴν χεῖρά σου ἐὰν ἐπιθέσῃς ἐπ' αὐτόν,
ἐνθυμοῦ ὅτι θὰ ἔχῃς πόλεμον. Μὴ θελήσῃς νὰ δοκιμάσῃς ἐκ δευτέρου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΜΑ΄.

- 1 Ἴδου φροῦδος αὐτοῦ ἡ ἔλπίς, ὅτι χειρωτὸν τὸ θηρίον.
Καὶ μόνη ἡ θέα αὐτοῦ δὲν εἶναι ἐκπληκτικὴ ;
- 2 Οὐδείς εἶναι οὕτως ἄγχιος καὶ παράβολος ὥστε νὰ ἐρεθίσῃ αὐτό.
πρὸ ἐμοῦ δὲ τίς θὰ δυνηθῆ νὰ σταθῆ;
- 3 Τίς προσέλαβε καὶ ἔδωκέ μοι, ὥστε νὰ ἀνταποδώσω αὐτῷ τὸ δοθέν μοι ;
Ἐμὰ εἶναι τὰ ὑπάρχοντα πάντα ἐν τῇ ὑπ' οὐρανόν. ¹
- 4 Δὲν θὰ παραλείψῃ ὅσα ἔχει ἄλλα ἐξάρσεως ἄξια τὸ θηρίον,
τὰ μέλη τε αὐτοῦ καὶ πόνον δύναται καὶ τίς τῆς κατασκευῆς αὐτοῦ ἡ
[εὐαρμοστία.
- 5 Τίς ποτε ἐξεκάλυπεν ὄν περικεῖται χιτῶνα φολιδωτόν,
τίς δὲ θὰ δυνηθῆ νὰ εἰσδύσῃ εἰς τὴν διστοιχίαν τῶν μασητήρων αὐτοῦ;
- 6 Τοῦ προσώπου αὐτοῦ τὸ ἀμφίθυρον (τὰς δύο σιαγόνας) τίς θὰ διανοίξῃ ;
τρόμος ἐνίδρυσται περὶ τοὺς ὀδόντας αὐτοῦ.
- 7 Λαμπρόν τι καὶ πολυτελὲς εἶναι οἱ αὐλακισμοὶ τῶν ἀσπίδων (ὀστράκων)
[αὐτοῦ,
- τὸ ὄλον συγκεκλισμένον ἐν εἶδει δυσ . . λίου (;)² στεροροῦ.
- 8 Τοιαύτη εἶναι ἡ συμφορὰ καὶ ἀλληλουχία,
ὥστε καὶ πνοὴ ἀδυνατεῖ νὰ δυεισδύσῃ.
- 9 Εἶναι συγκεκολλημένα καὶ συνημμένα μετ' ἀλλήλων,

1. Ὁ τρεῖς οὗτοι στίχοι (1—3) ὑπεμφαίνουσιν ὅτι ἐτελείωσεν ἐνταῦθα ἡ περιγραφή τοῦ Λευιάθαν. Διὰ τοῦτο δὲν εἶναι ὅπως εἰκαία ἡ ὑπόνοια, ἡ ὅτι ἡ ἔξακολουθήσις τῆς περιγραφῆς (στχ. 4—34) εἶναι προσθήκη τις ὑστέρᾳ (ἔστω καὶ ὑπ' αὐτοῦ τοῦ συγγραφέως γενομένη), ἡ ὅτι αὗτοι οὗτοι οἱ τρεῖς στίχοι δὲν εὕρισκονται ἐνταῦθα εἰς τὴν ἀρχικὴν αὐτῶν θέσιν, ἀλλ' ὅτι πρὶν, εὕρισκόμενοι εἰς τὸ τέλος τῆς ὅλης περιγραφῆς, μετηνέχθησαν ἐκεῖθεν ἐνταῦθα καθ' οἰανδήποτε αἰτίαν.

2. [Σημ. «Θεολογίας». Λέξεις τοῦ χειρογράφου δυσανάγνωστος ὁ δὲ μεταφραστῆς εἶχεν ἤδη τελευτήσῃ μικρὸν πρὸ τῆς στοιχειοθετήσεως].

- καὶ δὲν δύνανται νὰ διασπασθῶσιν.
- 10 Φωτοβολεῖ ὁ πταρμὸς αὐτοῦ,
Οἱ δὲ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ εἶναι ὡς αὐγῆς βλέφαρα.
- 11 Πυρροὶ ἐκπορεύονται ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ
καὶ φλόγες πυρὸς ἐξαπολύονται.
- 12 Καπνὸς ἐξέρχεται ἐκ τῶν μυκτιήρων αὐτοῦ
ὡς ἐκ χύτρας καὶ λέβητος καχλάζοντος
- 13 Ἄνθρακας ἀνάπτει ἡ πνοὴ αὐτοῦ
καὶ φλόξ ἀπὸ τοῦ στόματος αὐτοῦ ἐκθρόσκει.
- 14 Σθένος ἔδρευει ἐν τῷ τραχήλῳ αὐτοῦ,
καὶ ἔμπροσθεν αὐτοῦ ὀρχεῖται ἀγωνία καὶ φόβος.
- 15 Τῆς σαρκὸς αὐτοῦ τὰ λωγάνια εἶναι κολλητὰ ἐπ' αὐτοῦ
εἶναι χυτὰ [ἐπ' αὐτῷ] ἀμετάσειστα.
- 16 Χυτὴ εἶναι καὶ ἡ καρδίη αὐτοῦ ὡς λίθος,
καὶ δὴ χυτὴ ὡς τοῦ μύλου ἡ τράπεζα (=ἡ κάτω μυλόπετρα).
- 17 Φρίττουσιν ἤρωες, ὅταν ἐξεγείρηται,
καὶ ἐκ τοῦ τρόμου παραπαλοῦσι
- 18 Ἄντιπεξέρχεται τις κατ' αὐτοῦ ἐν ῥομφαίᾳ, ὄφελος οὐδέν.
Δὲν ἀντέχει τὸ ξίφος, οὐδὲ λόγχη, οὐδὲ δόρυ, οὐδὲ θώραξ.
- 19 Λογίζεται ὡς ἄχυρον τὸν σίδηρον,
ὡς ξύλον σαθρὸν τὸν χαλκόν.
- 20 Τόξευμα δὲν τρέπει αὐτὸν εἰς φυγὴν,
εἰς κάρφος μετατρέπονται δι' αὐτὸν τῆς σφενδόνης οἱ λίθοι:
- 21 Ὡς καλὰμῃ λογίζονται τὰ ῥόπαλα
καὶ καταγελᾷ τοῦ βόμβου τῶν ἀκοντίων.
- 22 Τὰ κάτω αὐτοῦ εἶναι ὄστρακα ἀκιδωτά
αὐτὸ τοῦτο *τριβόλα* (ἀλωνιστικὸ) ἐπιστρώνει ἐπὶ τοῦ πηλοῦ.
- 23 Ὡς λέβητα ἀνοβράζει τὴν ἄβυσσον (=τὸν Νεῖλον),
καὶ τὴν θάλασσαν μεταποιεῖ εἰς οὐκῆος μουρεψοῦ (=θολόν).
- 24 Ὅπισθεν αὐτοῦ ἀφίει τὴν (τριβὸν) πορείαν αὐτοῦ μαρμαίρουσαν,
νομίζει τις τὴν ἄβυσσον ὡς πολιότριχα.
- 25 Ἐπὶ τῆς γῆς ὑπάρχει οὐδὲν ὁμοιάζον αὐτῷ,
εἶναι πεπλασμένον εἰς αὐτόχρομα ἄφοβον ὄν.
- 26 Ὑπεροῦ πάν τὸ ὑψηλὸν
καὶ βασιλεύει ἐπὶ πάντων τῶν κνωδάλων τῶν ἀγερώχως βαδιζόντων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΜΒ'

- 1 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰώβ πρὸς τὸν Κύριον εἶπεν.
 2 Γνωρίζω ὅτι δύνασαι πάντα,
 καὶ ἐπίνοια οὐδεμίαν ὑπάρχει ἀνέφικτος.
 3 Τίς οὗτος ὁ ἀσυνέτως ἐπικαλύπτων ὅ,τι εἶναι θείας βουλῆς ἔργον;
 «Οὕτως ἐλάλουν ἐγὼ ὅ,τι δὲν κατενόουν»
 ἐλάλουν περὶ πραγμάτων ἐξαισίων, ἀπροσίτων ἔμοι καὶ τὴν ἔμῃν γνῶσιν
 [ὑπερβινόντων.
 4 Ἄκουσον ἤδη, ἔχω καὶ ἐγὼ νὰ ὀμιλήσω·
 θὰ σὲ ἐρωτήσω, καὶ σὺ διαφώτισόν με.
 5 Μᾶχρὶ τοῦδε ἐξ ἀκοῆς μόνον εἶχον εὐνοίαν περὶ σοῦ·
 ἀλλὰ νῦν αὐτοῖς ὀφθαλμοῖς εἰδὼν σε.
 6 Δὲ τοῦτο αἰσθάνομαι ἀποστρεφὴν πρὸς ἐμὲ αὐτὸν
 καὶ μετανοῶ ἀπὸ καρδίας, χοῦν καὶ τέφραν ἐπικαλυπτόμενος.
 7 Ἄφ' οὗ δὲ ἐλάλησεν ὁ Κύριος τοὺς λόγους τούτους πρὸς τὸν Ἰώβ,
 εἶπεν ὁ Κύριος πρὸς Ἐλιφῶζ τὸν Θαιμανίτην.
 Ἐξήφθη ὁ θυμὸς μου κατὰ σοῦ καὶ κατὰ τῶν δύο φίλων σοι,
 διότι οὐδὲν ἐλάλησατε περὶ ἐμοῦ ὀρθόν, ὅπως ὁ δοῦλός μου
 8 Ἰώβ¹. Διὰ τοῦτο λώβετε νῦν ἐπὶ τὰ μύσους καὶ ἐπὶ τὰ κριούς, καὶ πορευ-
 θέντες πρὸς τὸν δοῦλόν μου Ἰώβ, ἀναφέρετε αὐτοὺς εἰς ὀλοκαύτωμα ὑπὲρ
 ὑμῶν αὐτῶν, ὃ δὲ δοῦλός μου Ἰώβ θὰ ἰκετεύσῃ ὑπὲρ ὑμῶν, καὶ πρὸς
 ἐκείνους μόνον ἀφορῶν δὲν θὰ πράξω (ἰποδώσω) ὑμῖν καθ' ἣν διεπράξατε
 ἀφροσύνην, μὴ λαλήσαντές τι ὀρθὸν περὶ ἐμοῦ, ὅπως ὁ δοῦλος μου Ἰώβ.
 9 Ἀπελθόντες δὲ Ἐλιφῶς ὁ Θαιμανίτης καὶ Βιλδὰδ ὁ Σαυλίτης, καὶ
 Σωφὴρ ὁ Νααμαῖος ἐποίησαν κατὰ τὴν ἐντολὴν τοῦ Κυρίου, καὶ
 ἐπέβλεψεν ὁ Κύριος ἐπὶ τὸ πρόσωπον τοῦ Ἰώβ (καὶ συνεχώρησεν αὐτοῖς)
 10 Καὶ ἀντιπαύεσθαι ὁ Κύριος τὰ κατὰ τὸν Ἰώβ, ἀφ' οὗ ἐδεήθη

1. Φαίνεται ἐκ πρώτης ὄψεως παράδοξον πῶς ἐνταῦθα παρίσταται ὁ Ἰώβ ὡς ὀρθῶς περὶ τοῦ Θεοῦ λαλήσας, οἱ δὲ τρεῖς φίλοι αὐτοῦ πᾶν τοῦναντίον ἐν ᾧ ἐκεῖνος μὲν πικρῶς ἐμεμυμοίρει κατὰ τοῦ Θεοῦ ὡς ἀδίκου καὶ αὐθαιρέτου, οὗτοι δὲ τοῦναντίον ἡμῶντο ὑπὲρ τοῦ Θεοῦ καὶ τῆς δικαιοσύνης αὐτοῦ, παριστῶντες τὸν Ἰώβ ὡς ἁμαρτωλὸν καὶ καθ' ἄξιαν παθόντα ὅσα ἔπαθεν. Ἐπειδὴ ὁμοῦ κατὰ τοῦτο δὲν εὐρίσκοντο ἐν τῇ ἀληθείᾳ καὶ ταύτην μόνην τὴν ὄψιν ὑπεστήριζον παρὰ πάσας τὰς περὶ τῆς ἰδίας ἀφώρητος διαμαρτυρίας τοῦ Ἰώβ, διὰ τοῦτο ἐλέγχονται ἐνταῦθα ὡς τοῦ ὀρθοῦ ἀστοχήσαντες περὶ τῶν βουλῶν καὶ κριμάτων τοῦ Θεοῦ, καὶ ὡς ἀγωνισάμενοι μᾶλλον ὑπὲρ τῆς ἰδίας αὐτῶν ἀντιλήψεως ἢ ὑπὲρ τῆς τοῦ Θεοῦ ἀληθείας καὶ δικαιοσύνης.

- ὑπὲρ τῶν φίλων αὐτοῦ, καὶ ἠΐξησεν ὁ Κύριος εἰς τὸ διπλάσιον ὅσα
 11 πρὶν εἶχεν ὁ Ἰώβ. Ἦλθον δὲ πρὸς αὐτὸν πάντες οἱ ἀδελφοὶ
 αὐτοῦ καὶ πᾶσαι αἱ ἀδελφαὶ αὐτοῦ καὶ πάντες οἱ πρὶν
 γνωρίζοντες αὐτόν, καὶ συνέφθιγον μετ' αὐτοῦ ἄρτον ἐν τῇ
 οἰκίᾳ αὐτοῦ καὶ συνήλγησαν αὐτῷ καὶ παρηγόρησαν
 αὐτόν περὶ παντός ὃ ἐπήγαγεν ἐπ' αὐτόν ὁ Κύριος κακοῦ,
 καὶ ἔδωκεν αὐτῷ ἕλαστος ἀνὰ μίαν *κεσίταν*¹ καὶ ἕν
 12 ἐνώπιον χρυσοῦν. Καὶ ὁ Κύριος δὲ εὐλόγησε τὰ ἔσχατα
 τοῦ Ἰώβ πλεον ὑπὲρ τὰ πρότερα, καὶ οὕτως ἀπέκτησε πρόβατα
 δεκατέσσαρας χιλιάδας, καμήλους ἕξ χιλιάδας, ζεύγη
 13 βοῶν χίλια καὶ ὄνους θηλείας χιλίας. Ἀπέκτησε δὲ ἑπτὰ
 14 υἱοὺς καὶ τρεῖς θυγατέρας, καὶ ὠνόμασε τὴν πρώτην
*Ἰεμείμαν*² (= *Πελειάδα*), τὴν δευτέραν *Κασσίαν* (= *Κανέλλα*)
 καὶ τὴν τρίτην *Κεράτιον Ἀπποῦχ* (= *Πυξίδα ψιμμυθίου*)
 15 Καὶ δὲν εὐρίσκονται ἐν πάσῃ τῇ ὑπ' οὐρανὸν γυναῖκες ὠραῖαι ὡς αἱ
 θυγατέρες τοῦ Ἰώβ, καὶ ἔδωκεν αὐταῖς ὁ πατὴρ αὐτῶν κληρονομίαν με-
 ταξὺ τῶν ἀδελφῶν αὐτῶν.
 16 Ἐζησεν δὲ ὁ Ἰώβ μετὰ ταῦτα ἕτη ἑκατὸν τεσσαράκοντα, καὶ εἶδε
 τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ καὶ τοὺς υἱοὺς τῶν υἱῶν αὐτοῦ εἰς τέσσαρας γενεάς,
 17 καὶ ἐτελεύτησεν ὁ Ἰώβ γέρον καὶ πλήρης ἡμερῶν.

(Τέλος)

† B. ΑΝΤΩΝΙΑΔΗΣ, Καθηγητῆς

1. Ὑπὸ τὸ ὄνομα τοῦτο νοεῖται ἀρχαῖόν τι βάρος ἀργύρου, ἰσοδυναμοῦν πρὸς τετραστάτηλον ἀργυροῦν (πρὸβλ. Γεν. 33. 19. Ἰησ. Ν 24, 32 πρὸς Γεν. 23, 16).

2. Πρὸς δῆλωσιν τοῦ κάλλους αὐτῆς ὡς τινος *θήκης cosmétique*.

ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΕΙΣ ΤΙΝΕΣ ΚΑΙ ΔΙΑΣΑΦΗΣΕΙΣ

Ἐν Κεφ. 15,11 ὑπάρχει τις παράλειψις καὶ ἀσάφεια. Το παραλειφθὲν εἶνε τὸ τοῦ δευτέρου ἡμιστοιχείου *ve dabar laa* εἰμὸς= καὶ λόγος καθ' ἡσυχίαν γενόμενος πρὸς σέ. Τὸ δὲ διασαφήσεως χοῦζον εἶναι αἱ παρὰ τοῦ Θεοῦ παραμυθίαι (ἢ παρακλήσεις= *tanhumwd*). Κατὰ τὸν παραλληλισμὸν τῶν μελῶν τὸ νόημα ἀμφοτέρων τῶν ἡμιστοιχείων κατ' οὐσίαν θὰ εἶνε τὸ αὐτό. Ἄλλὰ τί νοητέον ὑπὸ τὰς παραμυθίας τὰς ἀπὸ τοῦ Θεοῦ καὶ ὑπὸ τὸν λόγον τὸν καθ' ἡσυχίαν γενόμενον πρὸς σέ; Μήπως νοητέον ὅ,τι ὁ Ἐλιφάζ ἐν Κεφαλ. 4, 12—16 παρέστησεν ὡς ἀποκάλυψιν πρὸς αὐτὸν ἐν τῇ ἡσυχίᾳ τῆς νυκτὸς γενομένην πρὸς παραμυθίαν τοῦ Ἰώβ;

Ἐν δὲ στιχ. 3 τοῦ ΙΓ' Κεφ. τὸ μὲν ἀπαντᾶν ἀναγνωστέον τὸ μὴ ἀπαντᾶν, θὰ εἶχε δὲ σαφέστερον, ἐὰν τὸ ὅλον ἀπεδίδοτο . . . οἱ ἀνεμῶλοι λόγοι;

ἢ τίνα ἐμποιεῖσαι πόνον (δυσφορίαν) τὸ σιωπῆσαι, καὶ θέλεις νὰ ἀπαντήσης;

Τὸ ἐν Κεφ. ΛΑ, 26—28 δηλούμενον ἀμάρτημα τῆς ἀστρολατρίας εἶναι ἐξ ὅσων ἐν κοινῇ χρήσει ἀνέκαθεν ὑπάρχοντα αὐστηρῶς ἀπηγορεύοντο καὶ ὑπὸ τοῦ μωσαϊκοῦ νόμου (Ἐξ. 20, 4—5 Δευτερό. 4,19. 11,16. 17,3), σθεναρῶς δὲ καταδιωχθὲν ὑπὸ εὐσεβῶν βασιλέων (4 Βασιλ. 23,4—5) δὲν εἶχεν ἐκριζωθῆ οὐδὲ μετὰ τὰ δεῖνὰ τῆς μεγάλης πανωλεθρίας (Ἰεζεκ. 8,16—18 Ἰερέμ. 44,17). Οὕτως οὐδὲ ἐξ αὐτοῦ τοῦ χωρίου δύναται νὰ ἐξαχθῆ τι περὶ τοῦ χρόνου τῆς συγγραφῆς τοῦ βιβλίου.

Ἐν Κεφ. 37,19—20. Ἀντὶ τῶν παροναγνώσεων κατὰ στρου (στιχ. 19) καὶ κατανοηθῆ (στιχ. 20) ἀνάγνωθι κατόπιτρον . . . καταποθῆ. Τὰ τοῦ στιχ. 17 σοῦ δὲ αὐτοῦ κέλλιον ἀποδοτέα: Σύ, οὔτινος (τὰ ἐνδύματα ἀποβαίνουσι θερμὰ . . .) δηλαδὴ τὸ μαρτυροῦν τὴν μικρότητα τοῦ πλάσματος δὲν εἶναι τόσον ἢ ἄγνοια τοῦ διατί τοῦ φαινομένου, ὅσον ἢ ἐξάρτησις αὐτοῦ ἀπὸ ὅλων ἐξαιρετικῶν ἀφορμῶν.

Τὰ δὲ τοῦ στιχ. 19 ἀφ' οὗ ἐν σκότει διατελοῦντες . . . συνείρειν λόγον ἠδύναντο νὰ ἀποδοθῶσιν ἐπὶ τὸ ἀπλούστερον καὶ σαφέστερον οὐδένα διαθέτομεν λόγον ὡς ἐκ τοῦ σκότους τῆς ἀγνοίας.

Ὡσαύτως δὲ καὶ τὰ τοῦ στιχ. 20 ἠδύναντο νὰ ἀποδοθῶσι καὶ ἐπὶ λέξει. Μήπως θὰ προεξαγγελθῆ Ἀὐτῷ ὅτι θὰ ὀμιλήσω (Ἀὐτῷ), ἢ θὰ εἶπη τις, νὰ ὀμιλήσω, καὶ ἄς καταποθῶ (χαθῶ), δηλ. θὰ εἶπω αὐτῷ κατὰ πρόσωπον ὅ,τι μὲ συνέχει, ἔστω καὶ ἐπὶ κινδύνῳ τῆς ἰδίας μου ἀπαθείας ἀψηφῶν τὰς συνεπείας τῆς τόλμης μου;

B. A.